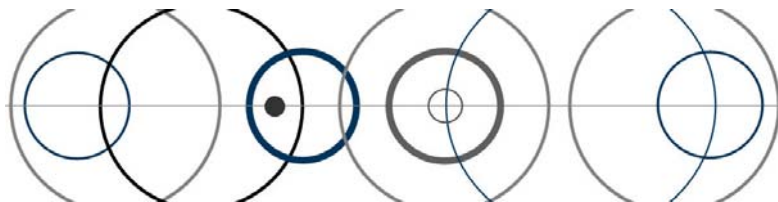

F. AD. MÜLLER SÖHNE

Lasisten silmien asiantuntija

Potilastietoa lasisista silmäproteeseista

Hyvä potilas

silmän poistaminen leikkauksella voi olla järkyttävä kokemus ja vaikea asia hyväksyä. Useimmille potilaillemme sopeutuminen uuteen tilanteeseen sujuu kuitenkin suuremmitta ongelmitta.

Suomessa noin 5000 henkilöllä on silmäproteesi. Sitäkin useampi näkee vain toisella silmällä. Rajoitettuun näkökenttään tottuu ja etäisyyden arvioimista voi harjoitella.

Aluksi silmäproteesi voi tuntua hieman oudolta, mutta sen pitäminen ei ole mitenkään kivuliasta ja tulet nopeasti tottumaan siihen.

Tämä lehtinen antaa sinulle tärkeää tietoa silmäproteesistasi. Haluamme tässä antaa sinulle tietoa ja vastauksia joihinkin esille tuleviin kysymyksiin.

Kuvailemme kuinka sinun tulisi käyttää ja hoitaa silmäproteesia niin, että voit tuntea itsesi varmaksi ja luottavaiseksi. Seuraa mielellään suosituksiamme, jotta proteesin käyttö olisi mukavaa ja turvallista.

Jos sinulla on kysyttävää, älä epäröi ottaa yhteyttä meihin.

Silmäproteesi

Nykyisten silmäproteesien käyttö on luonnollisen ulkonäkönsä ja hyvän muotoilun ansiosta melko vaivatonta. Tämä antaa sinulle potilaana enemmän itseluottamusta ja vahvemman turvallisuuden tunteen.

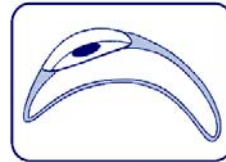
Käyttämämme lasi on epäorgaanista ja koostuu kryolitiista ja kristallista. Lasi on hyvin tutkittu ja testattu ja pidämme sitä parhaimmin sopeutuvana materiaalina ulkonäkönsä, käyttökelpoisuutensa ja kudokseen yhteensopivuutensa ansiosta. Lasi ei eritä limakalvolle haitallisia aineita.

Lasisten silmäproteesien ominaisuuksia:

- Äärimmäisen sileä pinta
- Korkea kiilto
- Ei aiheuta allergisia reaktioita
- Kevyt rakenne (ontto)
- Kostuu hyvin kyynelnesteellä

Lasinen silmäproteesi valmistetaan onttona kaksiseinäisenä proteesina tai yksiseinäisenä proteesina, nk. kuoriproteesina.

Kuva oikealla esittää läpileikkauksen kaksiseinäisestä silmäproteesista.

Silmäproteesin sovittaminen

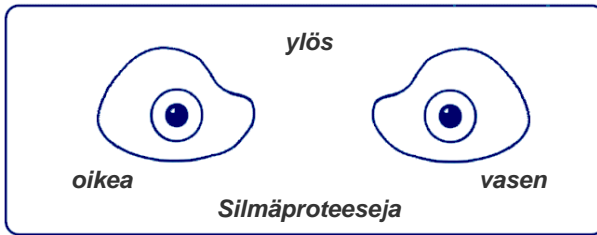
Silmän poiston jälkeen (enukleaatio/evisceraatio) voidaan puuttuva tilavuus korvata implantilla eli istutteella. Jäljellä olevat silmälihakset kiinnitetään silloin istutteeeseen, josta muodostuu liikkuva perusta tulevalle proteesille. Istute peittyy limakalvolla eikä ole näkyvissä.

Heti leikkauksen jälkeen silmäkuoppaan asetetaan ohut rei'itetty muovilevy (konformer), joka muokkaa silmäkuoppaa sopivaksi silmäproteesia varten. Sitä pidetään silmäkuopan tilan ylläpitäjänä kunnes silmäproteesia sovitetaan. Konformerin sijasta voidaan käyttää malliproteesia.

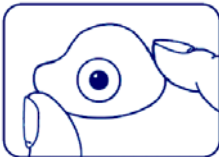
Muutama viikko leikkauksen jälkeen on varattava aika käynnille vastaanotollamme. Tällä käynnillä silmäkuoppa tutkitaan huolellisesti ja sovitetaan joitakin malleja. Tämän jälkeen valmistetaan silmäproteesi, jonka muoto ja väri sovitetaan yhteensopivaksi silmäkuoppaan ja toiseen silmään. Ensimmäinen käynti kestää noin 2 tuntia.

Proteesin asettaminen paikalleen

Silmäproteesi valmistetaan yksilöllisesti sinulle vastaamaan silmäkuopan muotoa. Huomaa, että lyhyempi osa proteesista pääsääntöisesti osoittaa nenää kohti. On kuitenkin myös olemassa muita malleja.

Pienen harjoittelun jälkeen silmäproteesin laittaminen paikalleen on yksinkertainen toimenpide. Pidä mielellään pehmeää alustaa, esim. pyyhettä, alla kun poistat proteesin tai laitat sitä paikalleen, jotta proteesi ei vaurioituisi jos se sattumalta putoaisi.

1) Pidä proteesia toisen käden peukalon ja etusormen välissä, proteesin takaosa sinuun päin käännettynä. Lyhyempi sivu osoittaa nenään päin.

2) Nosta yläluomea vapaalla kädelläsi ja työnnä proteesin ylempi osa yläluomen taakse. Katso alaspäin. Pidä proteesia paikallaan ja vedä alaluomea alaspäin. Proteesin kevyt painallus kiertävällä liikkeellä asettaa sen oikeaan asentoon.

Jos silmälääkärisi on määrännyt voidetta tai silmätippoja, on näitä käytettävä lääkärin ohjeen mukaan.

Proteesin poistaminen

1) Katso ylöspäin. Laita etusormi nenän viereen ja vedä alaluomea alaspäin. Paina alaluomea proteesin alle pyyhkivällä liikkeellä. Proteesi liikkuu silmäkuopasta itsestään.

2) Joskus imukuppi on käytännöllinen. Aseta imukuppi kevyesti kostutettuna silmäproteesille. Katso ylöspäin. Vedä alaluomea alaspäin ja vedä proteesi ulos.

Aivan kuten silmäproteesin laittaminen paikalleen, on silmäproteesin poistaminen pienen harjoittelun jälkeen helpompaa.

Huomioi: Jos hierot tai kuivaat silmääsi – tee se nenää kohti. Silmän hierominen ulospäin (erityisesti alaluomen) voi kiertää tai työntää proteesin ulos.

Proteesin hoito

Silmäproteesisi on arvokas esine jota on käsiteltävä oikealla tavalla. Suosittelemme, että proteesi poistetaan vain puhdistusta varten. Käytä puhdistukseen puhdasta, haaleata vettä. Hiero proteesia varovasti sormin, huuhto ja aseta paikalleen. Älä käytä syövyttäviä tai hankaavia aineita!

Muuta sinun ei tarvitse tehdä pitääksesi silmäproteesisi puhtaana. Pääsääntöisesti silmäproteesia pidetään sekä päivisin että öisin. Joissakin tilanteissa suosittelemme potilaalle proteesin poistamista lyhyeksi ajaksi. Keskustele tästä kanssamme.

Huomioi:

- Älä anna lasten leikkiä proteesilla tai laittaa sitä suuhun
- Älä laita proteesia nesteeseen yöksi
- Älä puhdistu proteesia pesualtaan tai kivilatian yläpuolella
- Älä käytä puhdistusnesteitä
- Älä käytä puhdistukseen kovia esineitä

Kuinka kauan voin käyttää proteesiani?

Silmäproteesin käyttöikä riippuu ympäristötekijöistä, silmäkuopan muodosta, silmäkuopan muutoksista ja lapsilla riippuen kasvusta. Kaikkien proteesien pinta kuluu. Tämä voi aiheuttaa silmäkuopan ärsytystä.

Proteesi on useimmiten uusittava 2 – 3 vuoden välein.

Lasiproteesia ei voi kiillottaa. Lapsille suosittelemme proteesin uusimista vuosittain sillä lapsi kasvaa ja silmäkuoppa muuttuu.

Ympäristötekijät, kuten pöly ja lika sekä myös silmäluomien vauriot, voivat lyhentää silmäproteesin käyttöikää.

Jos pinta karheutuu se voi aiheuttaa sidekalvon ärsytystä.

Sidekalvon suojaava toiminta alenee. Ensimmäiset oireet, jotka viittaavat siihen että tarvitset uuden silmäproteesin, voivat olla lisääntynyt kyynelvuoto ja/tai kutina silmäkuopassa ja luomien reunoilla. Jos oireet jatkuvat ota yhteyttä meihin pikaisesti.

Suosittellemme että sinulla on varaproteesi. Näin välttyt ongelmilta jos proteesisi vaurioituu tai häviää. Silmäkuopan ei tulisi olla ilman proteesia pitkää aikaa.

Huomioitavaa...

Suojalasien käyttö on tietyissä olosuhteissa tai harrastuksissa suositeltavaa. *Ei erityisesti proteesin suojelemiseksi vaan toisen silmän suojaksi.*

Silmäproteesin käyttö ei merkitse erityisiä rajoituksia. Useat potilaistamme ovat menestyvät erilaisissa urheilulajeissa. Näkökentän ollessa rajoitettu on kuitenkin hyvä olla varovainen.

Tässä eräitä ohjeita joita on syytä noudattaa:

Golf, tennis, squash, badminton	Urheilulajeissa kuten tennis, squash, badminton ja golf suosittelimme potilaiden käytettävien urheilusilmälaseja.
Ratsastus	Ratsastaessasi luonnossa sinun tulisi suojata silmiäsi oksilta.
Uinti	Käytä uimassasi uimalaseja silmäkuopan ja sidekalvon suojaamiseksi likaisen veden aiheuttamalta ärsytykseltä esim. uimahalleissa. Vältä hyppäämistä pää edellä veteen. Tämä voi aiheuttaa proteesin huuhtoutumisen silmäkuopasta.
Sukellus	Erityiset varotoimenpiteet koskevat sukeltajia ,sillä vedenpaine kasvaa mitä syvemmälle sukeltaa. Suosittelemme sukeltamista ilman proteesia.
Lentäminen	Lentäminen ei aiheuta potilaillemme haittaa. Vaikka paine matkustamossa putoaisi lennon aikana silmäproteesin sisäinen paine ei muutu.

F.Ad. Müller Söhne on erikoistunut valmista-maan ja sovittamaan lasisia silmäproteeseja. Yritys perustettiin 1860 Wiesbadenissa, Saksassa ja on edustettuna kahdeksassa Euroopan maassa. Yritys on hoitanut potilaita Suomessa vuodesta 1924.

Ota yhteyttä!

Lisätietoja löydät allamainituista osoitteista.

F. AD. MÜLLER SÖHNE OHG

Edustaja Pohjoismaissa:
F. Ad. Müller Söhne AB
Box 126
SE-245 22 Staffanstorp
Sverige

Puhelin +46 46-25 01 32

Faksi +46 46-25 01 32

info@muellersohne.se

www.muellersohne.se

Esite on tehty yhteistyössä Saksalaisen Okularistiyhdistyksen kanssa.

If you would like to have information in a different language please consult our website.